

VIERAAT KIELET

Vieraiden kielten opetus kehittää opiskelijoiden kulttuurien välisen viestinnän taitoja: se antaa heille kieleen ja sen käyttöön liittyviä tietoja ja taitoja ja tarjoaa heille mahdollisuuden kehittää opiskeltavan kielen kieli-aluetta tai yhteisön kulttuuria koskevaa tietoisuuttaan, ymmärtämystään ja arvostustaan. Tällöin otetaan huomioon erityisesti eurooppalainen identiteetti ja eurooppalainen monikielisyys ja -kulttuurisuus. Kielten opetus antaa opiskelijoille valmiudet kielten omaehtoiseen opiskeluun auttamalla heitä ymmärtämään, että viestintätaitojen saavuttaminen edellyttää pitkäjänteistä ja monipuolista viestinnällistä harjoittelua. Vieraskieli oppiaineena on taito-, tieto- ja kulttuuriaine.

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa eri oppimäärissä kielitaidon kuvausasteikon tasot seuraavasti:

Kieli ja oppimäärä	Kuullun ymmärtäminen	Puhuminen	Luetun ymmärtäminen	Kirjoittaminen
Englanti A	B2.1	B2.1	B2.1	B2.1
Muut kielet A	B1.1-B1.2	B1.1	B1.2	B1.1-B1.2
Englanti B1	B1.2	B1.2	B1.2	B1.2
Englanti B2	B1.1	B1.1	B1.1	B1.1
Muut kielet B2	A2.2	A2.1-A2.2	A2.2-B1.1	A2.1-A2.2
Englanti B3	B1.1	A2.2	B1.1	B1.1
Muut kielet B3	A2.1-A2.2	A2.1	A2.1-A2.2	A1.3-A2.1

Tavoitteena on myös, että opiskelija

- osaa viestiä kohdekielille ja sen kulttuurille ominaisella tavalla
- osaa arvioida kielitaitoaan suhteessa tavoitteisiin
- tuntee omat vahvuutensa ja kehittymistarpeensa viestijänä ja kielen opiskelijana
- osaa kehittää kielitaitoaan kehittymistarpeensa ja opiskelu- ja viestintätehtävän kannalta tarkoituksenmukaisin strategioin.

Aihekokonaisuudet

Keskeisin aihekokonaisuus vieraisissa kielissä on kulttuuri-identiteetti ja kyseisen kieli-aluetta koskeva kulttuurin tuntemus läpi koko oppimäärän. Kielten opetuksen tavoitteet tukevat vahvasti viestinnän ja mediaosaamisen aihepiirin toteutumista kaikissa kursseissa. Aihekokonaisuuksia hyvinvointi ja turvallisuus sekä aktiivinen kansalaisuus ja yrittäjyys sivutaan useimpien kurssien sisällöissä käsiteltäessä nuoren kasvua ja kehitystä vastuulliseksi aikuiseksi ja maailmanlaajuisen yhteisön jäseneksi. Kestävä kehitys sekä teknologia ja yhteiskunta korostuvat valtakunnallisten ja syventävien kurssien kyseisiä aihepiirejä käsittelevissä kursseissa. Vieraiden kielten opetus pyrkii toteuttamaan monipuolisesti nykyaikaisten tieto- ja viestintävälineiden käytön oppimisen, mihin monet kurssit tarjoavat luontevan mahdollisuuden.

Arviointi

Oppiaineen arvioinnissa otetaan huomioon kielitaidon kaikki alueet kurssikuvausten painotusten mukaisesti. Valtakunnalliset pakolliset ja syventävät kurssit arvioidaan numeroin ja koulukohtaiset kurssit suoritusmerkinnöin.

Kurssit

Vieraiden kielten kurssien aihepiirejä käsitellään oman maan, opiskeltavan kielen kulttuurialueen ja kielestä ja aiheesta riippuen myös laajemmasta näkökulmasta niin, että opiskelijoille tarjoutuu mahdollisuus vertailuihin. Aiheiden käsittelyssä otetaan lisäksi huomioon aihekokonaisuuksissa esiin tuodut näkökulmat. Kullakin kurssilla voidaan käsitellä myös muita aiheita opiskelijoiden

harrastuneisuuden ja toisaalta ajankohtaisuuden vaatimusten huomioon ottamiseksi. Opiskelijoilla tulee olla jokaisella kurssilla tilaisuuksia kuunnella, lukea, puhua ja kirjoittaa erilaisia tarkoituksia varten, vaikka painotukset vaihtelevat kursseittain. Opiskeltavan kielen rakenteiden ja sanaston tuntemuksen laajentamiseen ja käytön monipuolistamiseen ja tarkkuuteen kiinnitetään huomiota kaikilla kursseilla kunkin oppimäärän tavoitteiden mukaisesti. Vaativimpia viestinnän muotoja harjoitetaan oppimäärissä, joiden opiskelu on alkanut peruskoulussa. Huomiota kiinnitetään äidinkielen ja opiskeltavan kielen viestinnän eroihin ja eroja selittäviin kulttuurisiin tekijöihin. Kaunokirjallisuus ja muu autenttinen materiaali tarjoaa tähän mahdollisuuksia. Kulttuurisen herkkyyden kehittymiseksi tulee opiskelijoita ohjata tiedostamaan oman toiminnan ja omien arvostuksien kulttuurisidonnaisuus. Opiskelijoiden opiskelutaitoihin kiinnitetään huomiota jokaisella kurssilla. Heitä ohjataan tunnistamaan omat vahvuutensa ja kehittymistarpeensa viestijöinä ja kielen opiskelijoina. Heitä ohjataan käyttämään strategioita, jotka ovat tarkoituksenmukaisia heidän oman kehittymistarpeensa ja kulloisenkin opiskelu- ja viestintätehtävän kannalta.

Vieraista kielistä käytetään seuraavia koodeja:

EN = englannin kieli

LA = latinan kieli

RA = ranskan kieli

SM = saamen kieli

SA = saksan kieli

VE = venäjän kieli

IA = italian kieli

EA = espanjan kieli

PO = portugalin kieli

KX = muu kieli

Vieraiden kielten kurssikoodit muodostuvat kielten kirjaintunnusten, oppimäärien tasotunnusten ja kurssinumeroiden mukaan. Esimerkiksi RAB32 tarkoittaa ranskan kielen B3-oppimäärän kurssia numero 2.

Perusopetuksen vuosiluokilla 1-6 alkanut oppimäärä (A)

ENGLANTI

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

ENA1 Nuori ja hänen maailmansa

Tavoitteet

Kurssi niveltää perusopetuksen ja lukion kielenopetusta ja vahvistaa oppilaan vieraan kielen viestintätaitoja sekä sanaston ja perusrakenteiden hallintaa. Tärkeänä tavoitteena on myös omien opiskelutaitojen ja -strategioiden kehittäminen.

Keskeiset sisällöt

Aihepiirit ja tilanteet liittyvät jokapäiväiseen elämään ja henkilökohtaiseen kanssakäymiseen ja ihmissuhteisiin, ja kieli on tuttavallista ja epämuodollista. Aihekokonaisuus ”hyvinvointi ja turvallisuus” tarjoaa näkökulmia kurssin aiheiden käsittelyyn. Kurssilla painotetaan keskustelua, mielipiteen ilmaisua ja keskeisiä puheviestinnän strategioita. Rakenteissa painottuvat verbien aikamuodot ja pronominit.

ENA2 Viestintä ja vapaa-aika

Tavoitteet

Kurssilla harjoitetaan puheviestintää monipuolisesti ja vahvistetaan ja laajennetaan rakenteiden hallintaa. Tavoitteena on myös oppia ymmärtämään ja suvaitsemaan kulttuurien välisiä eroja arkisen tapakulttuurin alueella. Tavoitteena on saada kosketus autenttiseen kielimateriaaliin.

Keskeiset sisällöt

Aihepiirit ja tilanteet liittyvät vapaa-aikaan ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä käytettäviin palveluihin. Aihekokonaisuudet ”hyvinvointi ja turvallisuus” sekä ”viestintä- ja mediaosaaminen” korostuvat kurssin aiheiden käsittelyssä. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla hyödyntäen tieto- ja viestintätekniiikkaa. Puheviestinnän strategioiden hallintaa vankennetaan ja kiinnitetään huomiota ilmaisuvarmuuteen. Rakenteissa painottuvat passiivi, substantiivit ja artikkelit.

ENA3 Opiskelu ja työ

Tavoitteet

Edellisten kurssien tavoitteiden lisäksi harjoitetaan myös muodollisten tilanteiden vaatiman kielen ymmärtämistä ja käyttämistä. Tavoitteena on myös englanninkielisen koulumaailman ja työelämän käsitteiden omaksuminen ja koulujärjestelmien erojen ymmärtäminen. Oppilasta rohkaistaan henkilökohtaisiin kontakteihin ulkomailta.

Keskeiset sisällöt

Kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun ja työelämään, ja kurssilla harjoitellaan niille tyypillistä suullista ja kirjallista viestintää. Aihekokonaisuus ”aktiivinen kansalaisuus ja yrittäjyys” tarjoaa näkökulmia kurssin aiheiden käsittelyyn. Rakenteissa painottuvat adjektiivit, adverbit, epäsuora kerronta, kansallisuussanat ja indefiniittipronominit.

ENA4 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

Tavoitteet

Kurssilla painotetaan puhumista ja tekstin ymmärtämistä vaativahkolla tasolla. Kurssilla harjoitellaan erilaisia ymmärtävän lukemisen strategioita. Kirjallista ilmaisua harjoitellaan kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä. Tavoitteena on oppia yhteiskunnan, sosiaaliturvajärjestelmän, kuluttamisen, politiikan ja oikeudenkäytön kuvailussa tarvittavaa sanastoa sekä vertailla näitä ilmiöitä eri maissa.

Keskeiset sisällöt

Lähtökohtana ovat oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntia ja niiden ilmiöitä kuten poliittista järjestelmää, oikeuslaitosta, uskontokuntia, perhe-elämää ja ihmissuhteita kuvailevat tekstit. ”Aktiivinen kansalaisuus ja yrittäjäyys” -aihekokonaisuus tarjoaa näkökulmia käsitellä kurssin aiheita. Rakenteissa painottuvat apuverbit, relatiivipronomit, linkkisanojen käyttö ja paljoussanat.

ENA5 Kulttuuri

Tavoitteet

Tavoitteena on käsitellä laaja-alaisesti sekä arki- että korkeakulttuurin ilmiöitä ja oppia aihepiirin käsitteitä ja sanastoa monipuolisesti. Kurssilla vahvistetaan kaunokirjallisen tekstin ja eri tyylien ymmärtämistä sekä ohjataan oppilasta englanninkielisen kirjallisuuden lukemiseen.

Keskeiset sisällöt

Kurssimateriaali voi käsitellä kirjallisuutta, musiikkia, kuvataidetta, teatteria ja elokuvaa omassa ja kohdemaassa. Aihekokonaisuudet ”kulttuuri-identiteetti ja kulttuurien tuntemus” ja ”viestintä- ja mediaosaaminen” tarjoavat näkökulmia kurssin aiheiden käsittelyyn. Harjoitellaan arvioimaan ja ilmaisemaan mielipiteitä kulttuurista ja taiteesta. Opiskelijat valmistavat valitsemastaan aiheesta laajahkon tuotoksen ja esittelevät sen. Rakenteissa painottuvat lauseenvastikkeet, välimerkit, oikeinkirjoitus ja konjunktiot.

ENA6 Tiede, talous ja tekniikka

Tavoitteet

Tavoitteena on oppia tieteisiin, teknologiaan ja talouselämään liittyviä käsitteitä ja sanastoa. Opitaan myös arvioimaan kyseisten ilmiöiden merkitystä yksilön elämän kannalta ja maailmalaajuisesti. Kurssilla vahvistetaan vaativien tekstien avaamisessa tarvittavien strategioiden hallintaa. Opetellaan itsenäisen työskentelyn taitoja.

Keskeiset sisällöt

Kurssilla painotetaan vaativan kieliaiineksen ymmärtämistä. Aiheina ovat eri tieteenalat, tekniikan saavutukset, viestinnän eri muodot ja talouselämä. Aihekokonaisuus ”teknologia ja yhteiskunta” korostuu kurssin aiheiden käsittelyssä. Jatketaan lukemisstrategioiden harjoittelua ja hiotaan kirjallista ilmaisua kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia ja erilaisia tyyliä vaativia tekstejä. Rakenteissa painottuvat infinitiivi ja –ing-muoto.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

ENA7 Luonto ja kestävä kehitys

Tavoitteet

Kursseilla keskitytään kielitaidon monipuoliseen kehittämiseen sekä lukion oppimäärän kertaamiseen. Kurssi antaa opiskelijalle valmiuksia ymmärtää ja käyttää luontoon, luonnontieteisiin ja kestävän kehityksen aihepiiriin liittyvää kieltä. Kurssilla valmennetaan ylioppilastutkintoon ja pääsykokeiden kielitaitotesteihin.

Keskeiset sisällöt

Kurssimateriaali käsittelee luonnontieteitä, luontoa ja luonnonsuojelua. Kestävän kehityksen aihekokonaisuus korostuu koko kurssin ajan. Kurssilla kerrataan rakenteista koko verbioppi sekä lisäksi muita rakenteita tarpeen mukaan. Kurssilla käydään läpi ylioppilastutkintomateriaalia. Huolellista ja viestinnällisesti oikeaa kirjoittamista harjoitellaan painotetusti.

ENA 8 Puhu ja ymmärrä paremmin

Tavoitteet

Kurssilla harjoitellaan puheviestinnän strategioita ja suullisen kielen käyttöä eri tilanteissa. Puhumisen harjoittelun aiheina ovat ajankohtaiset tapahtumat ja muiden kurssien aihepiirit. Puhumista harjoitellaan kyseisiin aiheisiin liittyvien vaativien tekstien ja puheen ymmärtämistä harjoittavien materiaalien avulla.

Arviointi

Kurssin arviointi perustuu Opetushallituksen tuottamasta suullisen kielitaidon kokeesta saatuun arvosanaan ja muihin kurssin aikaisiin näyttöihin. Kurssi arvioidaan numeroin 4 – 10. Myös kurssiin kuuluva suullisen kielitaidon koe arvioidaan numeroin 4 – 10. Arviointi perustuu kielitaidon tasojen kuvausasteikkoon.

Suullinen koe pidetään koeviikolla. Oppilaat suorittavat kokeen pareittain. Kokeessa testataan ääntäminen, kerronta- ja keskustelutaito. Kokeen eri osioita harjoitellaan kurssin aikana. Suoritukset tallennetaan.

Kurssilla läsnäolo on välttämätön, eikä sitä voi suorittaa itsenäisesti. Kurssilla ei voi olla muun aineen päällekkäisyyksiä.

Koulukohtaiset kurssit

ENA9 Englannin kielen perusvalmiudet 1

Tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Kurssin tarkoituksena on auttaa opiskelijaa parantamaan englannin kielen ääntämistä, kuullun ymmärtämistä, kirjallista ja suullista ilmaisua sekä tekstinymmärtämistä. Sisältönä ovat englannin 1 – 3 kurssien aihepiirejä sivuavat tekstit ja kurssien keskeiset rakenneosiot. Kurssilla pyritään käyttämään kullekin oppilaalle parhaiten soveltuvia yksilöllisiä työtapoja. Kurssi suositellaan opiskeltavaksi ensimmäisenä opiskeluvuonna.

ENA10 Englannin kielen perusvalmiudet 2

Tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Kurssin tarkoituksena on harjoitella englannin ylioppilaskokeessa tarvittavia valmiuksia kuten kuullun- ja luetunymmärtämistä, rakenteita, sanastoa ja kirjoittamista. Sisältönä ovat kurssien 4 – 6 aihepiirejä sivuavat tekstit sekä kurssien keskeiset rakenneosiot sekä muita rakenteita tarpeen mukaan. Kurssilla pyritään antamaan oppilaalle yksilöllistä ohjausta. Kurssi suositellaan opiskeltavaksi kolmantena opiskeluvuonna.

ENA11 Englannin kirjoittamiskurssi

Tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Kurssin tarkoituksena on tutustua kirjoitusprosessiin syvällisemmin. Opetellaan analysoimaan ja tuottamaan erilaisia tekstityyppejä eri tarkoituksiin ja käyttämään englannin kielen resursseja monipuolisemmin. Eläydytään erilaisiin kirjoittajarooleihin. Opetellaan arvioimaan omia tekstejä ja parantamaan niitä. Kurssi suositellaan opiskeltavaksi toisena opiskeluvuonna.

ENA12 Mediaenglanti / Tieteen englanti

Tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Kurssin tarkoituksena on antaa pitkälle edenneelle opiskelijalle mahdollisuus paneutua eri viestimien ja julkaisujen käyttämään ajankohtaisenglantiin. Kurssi harjoittaa opiskelijaa kuuntelemaan ja ymmärtämään autenttista kieltä. Oppilaat tekevät laajahkon tuotoksen hyödyntämällä tieto- ja viestintätekniikan mahdollisuuksia. Tuotosta voidaan käyttää muiden kurssien oppimateriaalina. Vaihtoehtoisesti oppilas voi paneutua erityisalojen / tieteenalojen englantiin, erikoistermistöön ja tyyleihin opiskelemalla itsenäisesti opintokokonaisuuden tai suorittamalla koulun järjestämän erityisen soveltavan kurssin, jossa kurssimateriaali on englanninkielinen. Kurssi suositellaan opiskeltavaksi toisena opiskeluvuonna.

ENA13 Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen

Tavoitteet

Kursseilla keskitytään kielitaidon monipuoliseen kehittämiseen sekä lukion oppimäärän kertaamiseen. Kurssi antaa opiskelijalle valmiuksia ymmärtää ja käyttää maapalloistumiseen, kansainväliseen kanssakäymiseen ja kriisinhallintaan liittyvää kieltä. Laajempina tavoitteena ovat suvaitsevaisuus ja rauhan kasvatusta. Kurssilla valmennetaan ylioppilastutkintoon ja pääsykokeiden kielitaitotesteihin.

Keskeiset sisällöt

Aihealueita ovat yleismaailmalliset kehityslinjat, ajankohtaiset tapahtumat ja erilaisiin maailmankuviin liittyvät aiheet. Kurssilla kerrataan rakenteista pronomineja, virke- ja tekstirakenteita sekä oikeakielisyyttä ja lisäksi muita rakenteita tarpeen mukaan. Kurssilla käydään läpi ylioppilastutkimateriaalia. Huolellista ja viestinnällisesti oikeaa kirjoittamista harjoitellaan painotetusti